

i det svenska omklädningsrummet efter gymnastiken. (Läkartidningen 13/01 sidan 1573). Vår erfarenhet är dock att utanförskapet orsakat av omskärrelsen är hanterbar för omskurna unga pojkar i Sverige. Pojken tillhör föräldrarnas kultursfär och förstår därför också varför han är omskuren. Det är inte så att föräldrarna håller syftet med omskärrelsen hemligt. Omskärrelsen är säkert diskuterad mellan föräldrar och barn i judiska och muslimska hem som en bland många etniska och religiösa frågeställningar.

Vi två barnläkare finner ingen etisk motsättning mellan arbetet för barnets väl – det mål vi yrkesmässigt strävar efter – och att barnet omfattas av familjens

Omskärrelse eller könsstympning – mer än en tvist om ord

Det terminologiska kanske inte är helt oviktigt då det speglar omskärrelsens avsikt och innehåll. Från religiöst håll vill man åstadkomma en etnisk religiös markör, medan de som intar en avståndstagande attityd hävdar barnets rätt att slippa detta smärtsamma och inte helt riskfria ingrepp, som det inte har bett om och inte kan värja sig emot.

Internationellt använder man numera ofta termen »genital mutilation« och »genital integrity«. Enligt Bibelkommissionens expert på den hebreiska grundtexten i Gamla Testamentet professor Bertil Albrektsson används dels den tekniska specialtermen »mol« som inte kan upplösas eller härledas men också termen »karat«, ett brutalt verb

kulturtradition. Kulturarvets betydelse bör ges stark legitimitet och måste beaktas vid beslut som rör människor med annorlunda bakgrund.

Därför anser vi att Socialdepartementet bör se till att manlig omskärrelse kan tillämpas i Sverige med god medicinsk säkerhet, omvårdnad och smärtlindring för de familjer som anser att detta är viktigt. Föräldrar som inte vill att deras pojke skall omskäras kommer inte att efterfråga detta, även om möjligheten finns.

**Ihsan Sarman
Björn Fischler**

*båda barnläkare och med dr vid
Barnens sjukhus, Huddinge
Universitetssjukhus*

som betyder skära av, kapa av eller hugga av (text när Moses son skulle omskäras – med en flintsten!). Allt översatt med den till synes milda termen »omskära«.

Det tog några år innan kvinnlig »omskärrelse« kunde få kallas »könsstympning« i den allmänna debatten och i rättsliga sammanhang trots att det av vissa ansågs förnedrande för de (afrikanska) grupper för vilka det var en del av identiteten.

Det skulle inte förvåna mig om termen »manlig omskärrelse« går samma öde till mötes om några år.

Yngve Hofvander
professor, Uppsala

Önskemål om ändring i traditionen

På Daniel Schmitdts fråga ovan till jag svara följande: Åter måste det framhållas att förbud mot omskärrelse efter egen mogen övertygelse i vuxen ålder ej åsyftas. I ljuset av nyare kunskap bör det däremot vara ohållbart att fortsätta omskära i barnåren, eftersom det är skadligt. Läst ex Br J Urol 1999; 83 suppl 1:34–44. »The prepuce« och J Smith »Male circumcision and the rights of the child«.

Vid jämförelse mellan manlig och kvinnlig omskärrelse är ju den faraoniska omskärrelsen av kvinnor betydligt mer stympande, medan den också förbjudna sk sunnaomskärrelsen bör vara jämförbar med den manliga. Man kan bli därför beskriva manlig barnomskärrelse som en negativ särbehandling av en minoritet på etnisk traditionell eller religiös grund, dvs ett slags diskriminering.

Kritik av omskärrelsetraditionen saknas ej heller i judendom och islam. Det finns önskemål om symbolisk omskärrelse av gossebarn, och sådan lär också praktiseras i USA. Som exempel på kritik från judisk kollega kan nämnas dr J Goodman »Challenging circumcision: A Jewish perspective« (presenterad vid the Fourth international symposium on sexual mutilations, Lausanne, Schweiz, 9–11 augusti, 1996). Även i Israel skall förekomma kritik och önskemål om ändring i omskärrelsetraditionen.

Ulf Carlsson
överläkare, Kalmar

Smärtsamma ingrepp på barn som ej tillfrågats

I den senaste tidens debatt om omskärrelse hos pojkar har framförts att ingreppet är smärtsamt, att barnet ej tillfrågats och att medicinska komplikationer kan tillstå. Allt detta kan vara sant. Dock finns det andra sanktionerade ingrepp på spädbarn där alla ovanstående påståenden gäller i än högre grad. Som obstetrik har jag utfört flera hundra sådana »övergrepp« där inte bara allvarliga komplikationer kan tillstå, utan där flera barn årligen dör i Sverige till följd av ingreppet.

Som en dragkamp

Man kan beskriva ingreppet sålunda: Utan bedövning anbringas ett rundat metallföremål mot barnets späda huvud och kommer att sitta fast genom att ett undertryck skapas. Därefter ställer man sig som obstetrikern med den ena foten framför den andra ungefär som i drag-

kamp. Det som sedan följer är inte oliket en dragkamp. Med alla tillgängliga krafter drar man i kedjan som sitter fast vid metallföremålet. Man blir ofta högröd i ansiktet och tror ibland inte att krafterna skall räcka till, och man riskerar att själv falla bakåt om metallföremålet släpper. Det är för övrigt vanligt att metallföremålet lossnar och får sugas fast ånyo.

Det är tillåtet att hålla på under åtminstone 20 minuters tid, och för det mesta brukar obstetrikern avgå med segern. Ibland sker detta till priset av blödningar i barnets huvud (yttre och inre) och vid enstaka tillfällen kommer obstetrikern att anklagas för ett barns död därför att han/hon drog under för lång tid. Så gott som alltid har barnets huvud formen av en banan en tid. Har barnet lidit smärta? Har mor/far/barn tillfrågats innan proceduren initierades? Sker komplikationer? I majoriteten av fallen hade

annat sätt att avsluta förlossningen på kunnat väljas.

Man skulle kunna föra resonemanget ytterligare ett steg. Visserligen har kvinnor fött via vagina i alla tider men ska verkligen barnen (och mödrarna) i dagens upplysta tid behöva utsättas för sådan smärta. Eller är passagen genom förlossningskanalen smärtfri för barnet? Dagens föräldrar som kräver kejsarsnitt utan gängse indikation kanske i en framtid får rätt när vi ser tillbaka på vilken smärta vi åsamkat våra späda barn.

Folke Flam
*docent, gynekologkliniken,
S:t Görans sjukhus, Stockholm*

PS. Ovanstående reflektioner ska alltså ses som ett inlägg i debatten om manlig omskärrelse utan bedövning hos åtta dagar gamla judiska pojkar.